

Finansierings- och insamlingspolicy

1. Inledning

RSMH (bild. 1967) är en allmännyttig ideell förening som sprider kunskap om psykisk hälsa, påverkar beslutsfattare och skapar mötesplatser. RSMH har byggts upp av människor med egna erfarenheter av funktionsnedsättning samt psykiska och sociala problem. Riksförbundet verkar på föreningsdemokratisk grund och är medlemsorganisation i såväl Funktionsrätt Sverige som NSPH. RSMH är religiöst och partipolitiskt neutralt, men vill aktivt motverka utanförskap och diskriminering. Läs gärna mer på www.rsmh.se

RSMH arbetar alltså för bättre levnadsvillkor för alla med social hälsa, psykisk ohälsa och psykisk funktionsnedsättning. Vår vision är ett samhälle där alla kan delta, där människor oavsett social ohälsa, psykisk hälsa och psykisk funktionsnedsättning möts med respekt och har en bra livskvalitet genom hela livet. För att kunna sprida information om social och psykisk hälsa, påverka beslutsfattare och skapa mötesplatser krävs resurser. RSMH:s verksamhet finansieras genom:

- medlemsavgifter
- prenumerationsintäkter
- statliga bidrag
- projektmedel
- medel från fonder och stiftelser
- medel från Folkspel och på sikt även Postkodlotteriet
- intäkter via försäljning av egentillverkat och inköpt informationsmaterial
- deltagaravgifter på konferenser, föreläsningar och läger
- gåvor/insamling
- ränteintäkter och övriga finansiella intäkter.

2. Syfte

Denna finansierings- och insamlingspolicy syftar till att man som medlem, intressent eller givare ska känna till hur RSMH finansierar sin verksamhet samt hur förbundet hanterar olika frågor när det gäller sitt insamlingsarbete, bland annat hur man som givare ska veta att pengarna går till rätt ändamål.

3. Om insamling

Syftet med RSMH:s insamlingspolicy är att ge förbundets insamlingsarbete en väl underbyggd struktur med planering och analyser för att öka givande och intäkter till organisationen. Ett framgångsrikt insamlingsarbete är beroende av ett starkt varumärke. Detta gäller för såväl

enskilda givare som företag och organisationer, där kännedomen hos givare påverkar viljan att ge.

RSMH:s insamlingsverksamhet sker till största delen av finansiering från fonder, stiftelser, gåvor och olika insamlingsaktiviteter. En bidragsgivare kan vara en fysisk eller en juridisk person. Bidragsgivare är viktiga för att RSMH ska kunna genomföra sin verksamhet. Givarens gåvor är frivilliga och spontana och kan när som helst upphöra. De utgår från givarens engagemang.

Insamlingsmarknaden blir mer och mer professionell och konkurrensen mellan insamlande organisationer ökar samtidigt som givarbeteendet förändras. Kostnaden för att samla in pengar ökar och därför måste RSMH använda sig av effektiva metoder som är konkurrenskraftiga och ger mer tillbaka för varje satsad krona.

Insamling är processen att planera, genomföra och följa upp insamling av pengar eller andra resurser i syfte att stödja RSMH:s verksamhet. Insamlade medel inkluderar gåvor från enskilda personer, företag, organisationer, privata och ideella fonder och stiftelser samt företagssponsring. Till insamlade medel räknas även testamenterade gåvor och donationer.

Ansökan om medel från statliga myndigheter och Allmänna Arvsfonden räknas inte som insamling i denna policy.

4. Insamling och finansiering

RSMH ska följa tillämplig lag för registrering av personuppgifter och av gåvor. I Sverige är detta GDPR och bokföringslagen. Information om varje enskild givare får inte lämnas till utomstående part. Vi månar om att våra givare ska känna sig trygga och vi värnar alltid om givarens integritet när vi hanterar personuppgifter.

RSMH är innehavare av 90-konto och granskas därmed av Svensk Insamlingskontroll. Vidare är RSMH medlem i branschorganisationen Giva Sverige och följer de etiska riktlinjer för insamling som Giva Sverige tillämpar. RSMH sätter givaren i centrum.

RSMH kommer därför garantera att:

- RSMH:s material ska vara tydligt och vederhäftigt samt klart ange till vilket ändamål insamlade medel ska användas.
- Insamling ska alltid efter det att 90-konto beviljats och plattformintegrerats år 2024 ske till 90-konto.
- Givaren ska när som helst kunna ställa frågor till RSMH och förvänta sig snabbt och tillförlitligt svar.
- Givaren ska kunna vara förvissad om att insamlade medel används till det ändamål för vilket de samlats in. Vill RSMH ändra användningsområde ska givaren först kontaktas.

- RSMH ska på lämpligt sätt tacka för mottagna gåvor. Fokus ska vara kostnadseffektivitet men även på givarens behov av att få bekräftelse på att RSMH har mottagit gåvan.
- Vill en givare vara anonym ska detta respekteras. Givarens namn ska aldrig publiceras utan givarens medgivande. Likaså ska RSMH respektera om en givare inte vill bli kontaktad. RSMH ska inte lämna givarens namn vidare till annan organisation eller företag.
- Givaren ska när som helst kunna få reda på kontaktuppgifter till RSMH:s ledning. Givaren har rätt att få reda på om den som ber om bidrag till RSMH är frivillig, anställd eller extern konsult.
- Givaren ska fritt kunna ta del av RSMH:s senaste årsredovisning samt våra stadgar på RSMH.se.
- Givaren kan förvänta sig ett korrekt och professionellt bemötande från RSMH:s representanter och får aldrig utsättas för press.
- Uppstår tvivel om huruvida en gåva är frivillig ska den - om så begärs - återges till givaren.
- Om givaren knutit villkor till gåvan som inte kan uppfyllas av RSMH ska givaren kontaktas.

5. Insamlingsmetoder

Grundläggande för vårt insamlingsarbete är att det ska ske med respekt för den enskilda givaren. Vi vänder oss till såväl privatpersoner som företag i vår insamling. För större gåvor och etablerade samarbeten med företag följer vi en särskild samverkan- och samarbetspolicy, vilken inkluderar regler för vilka typer av företag och verksamheter som RSMH kan ta emot stöd ifrån. Vi bedriver insamling hos privatpersoner framför allt via sociala medier, sms, utskick, autogiro, telefon, internet, konferenser och event. För företag skapar vi samarbeten där företag kan bli samarbetspartner och kampanjpartner.

Vår insamlingsverksamhet ska grundas på god etik och moral. Vi ska alltid vara öppna, ärliga och transparenta. Alla gåvor är frivilliga och ska ske på givarens villkor. RSMH:s insamling sker - efter det att 90-konto beviljats och plattformintegrerats år 2024 - via 90-konto (SWISH/bankgiro). Vår insamling sker under tillsyn av Svensk Insamlingskontroll som kontrollerar att pengarna går till ändamålet och att gränsen för tillåten administrations- och insamlingskostnad inte överskrids.

RSMH ska bedriva ett aktivt insamlingsarbete och vara flexibel i metodval och gärna prova nya sätt för insamling så länge dessa inte strider mot organisationens grundläggande värderingar och respekten för givaren. Insamlingsarbetet konkretiseras i en insamlingsplan, kansliet ska se över denna årligen. Ambitionen är att koordinera insamlingsplanen med kommunikationsstrategin. Den årliga insamlingsplanen berättar det totala insamlingsmålet och tar upp de aktiviteter som ska genomföras under året för att nå målen. Varje enskild insamlingsaktivitet ska följas upp och analyseras. Genom ett systematiskt arbete med

uppföljning av de insatser vi genomför kan vi hitta de mest kostnadseffektiva insamlingssätten.

RSMH bedriver inte riktade insamlingskampanjer mot barn under 18 år. Vi kan dock ta emot gåvor från våra ungdomar då dessa genomfört insamlade aktiviteter och deras engagemang resulterat i en gemensam insamling.

RSMH öronmärker som regel inte några gåvor till specifika ändamål. I de undantagsfall ändamålsbestämda gåvor tas emot sker detta alltid under förutsättning att styrelsen godkännt aktiviteten. RSMH förbehåller sig rätten att avstå gåva om krav finns på användning till en typ av aktivitet eller geografisk begränsning som inte motsvarar RSMH:s verksamhet.

RSMH rekryterar givare och kommunicerar med dessa via ett brett utbud av kanaler: webb, mejl, brev, sociala medier, TV, telefon, events och personliga möten. Oftast sker kontakten från RSMH direkt, men det förekommer också att budskapet framförs via en partner, till exempel via ett företags kundkommunikation, events eller försäljning. I de fall där RSMH:s logo tydligt används skall budskap och innehåll alltid på förhand avtalas med RSMH. I sällsynta fall kan tredje part agera på RSMH:s vägnar, till exempel vid telefonkontakt. I sådana fall upprättas alltid avtal och det informeras om aktiviteten på RSMH:s hemsida.

RSMH ska vårda och stärka vårt varumärke. Vi följer vår grafiska profil i all extern kommunikation. Våra medlemmar kan inte göra insamlingar till sin lokala verksamhet i RSMH:s namn utan alla medel som samlas in i RSMH:s namn måste gå till RSMH:s 90-konto.

RSMH bekräftar och tackar för mottagna gåvor samt håller löpande kontakt med regelbundna givare på lämpligt sätt. Det sker med fokus på kostnadseffektivitet, därför oftast i digital standardiserad form, men eftersträvar att i möjligaste mån tillgodose givarens behov och önskemål om återkoppling. I de fall då kostnaden uppskattas bli stor i relation till gåvan tackas inte givaren personligen. Givaren kan även tackas kollektivt via RSMH:s webbsida.

Företagspartners bör bjudas in till partnerträffar, vid sidan om löpande kontakt. Alla givare är välkommen att kontakta RSMH för ytterligare information om och när så önskas. Detaljerad finansiell och verksamhetsinformation tillhandahålls också via RSMH:s webbsida.

6. Riktlinjer för gåvor i form av fast egendom, lösöre eller värdepapper

Vid gåvor i form av fast egendom, till exempel fastigheter eller lösöre, prövas alltid frågan om avyttring. Då RSMH mottar gåvor i form av värdepapper följer vi RSMH:s placeringspolicy.

Utgångspunkten är att RSMH inte utan särskilda skäl ska äga och förvalta denna typ av gåvor under längre tid än vad som är rimligt för att avyttra gåvan. Anledningen till detta är att så långt det är möjligt försvara gåvans nominella värde vid gåvotillfället. RSMH spekulerar inte

med donationer. Dock kan undantag förekomma där givaren har angett detta som en förutsättning för gåvan.

7. Återbetalning och tvistiga gåvor

Vi tillämpar ett generöst förhållningssätt gentemot våra givare. Det innebär att vi återbetalar en gåva inom rimlig tid (cirka 3 månader) efter att den kommit oss tillhanda och vi bedömer detta från fall till fall. I de fall vi upptäcker troliga dubbelbetalningar, felbetalningar o. dyl. initierar vi kontakt med givaren för eventuell återbetalning. Ingen återbetalning görs för specialtillverkade produkter, som till exempel personligt präglade gåvokort och minneskort.

Om RSMH mottar en inbetalning som tydligt är avsedd för annan mottagare ska gåvan återbetalas så snart det är möjligt efter att det har uppmärksammats.

Återbetalning sker från RSMH:s bankkonto direkt till givarens eget konto. Mottagarens konto ska då stå i givarens eget namn för att förhindra pengatvätt eller liknande. Begäran om återbetalning av gåvor kan heller inte göras av annan än givaren. En anhörig kan därmed inte återkräva en släktings månadsgivande som skett efter dödsdagen mer än 3 månader tillbaka. Undantag ges om den anhöriga är omyndig/minderårig eller av olika skäl omyndigförklarats.

8. Nekande av gåva

RSMH har möjlighet att neka gåva vid stark misstanke om att gåvogivares värderingar eller verksamhet står i strid med organisationens värderingar samt om det finns misstanke att gåvans ursprung är förenad med olämplighet.

RSMH kan även tacka nej till gåva om den är förenad med specifika villkor, som RSMH inte kan uppfylla eller om kostnaderna för att ta emot gåvan inte står i rimlig proportion till gåvan i sig.

Andra skäl att tacka nej kan vara att gåvan får oönskade konsekvenser eller om den består av varor, tjänster, byggnader etcetera som RSMH inte kan använda eller avyttra. RSMH tar inte emot medel från företag eller organisationer som företräder tobak, alkohol och droger eller annat enligt RSMH:s policys.

9. Bild och text i insamlingsarbetet

Bildmaterial som RSMH använder får inte kränka eller på annat sätt skada eller bidra till en negativ bild av människor med egen erfarenhet av social och psykisk ohälsa. Alla bilder som publiceras måste följa lagar och regler inom området och de människor som porträtteras i bild och text skildras på ett värdigt icke-stereotypt sätt. Bilder från vår verksamhet måste godkännas av den avbildade och dennes eventuella vårdnadshavare. I text som RSMH producerar tas hänsyn till bredden i RSMH:s verksamhetsområde och medlemrepresentation.

Klichéer och fördomar ska alltid undvikas. Vi undviker att använda exempelbilder.

10. Redovisning av RSMH:s intäkter och kostnader

RSMH:s insamlingsarbete bygger på att människor känner förtroende för hur vi hanterar pengarna som samlas in genom att på ett tydligt sätt visa allmänheten hur de insamlade medlen använts. När det gäller frågor om administrations- och insamlingskostnader, löner, arvoden och liknande är principen att vi ska visa största öppenhet gentemot omvärlden.

Allmänheten ska fritt kunna ta del av RSMH:s verksamhetsberättelser och reviderade bokslut.

Intäkterna fördelas efter behov och vi strävar alltid efter en låg administrativ kostnad så att så stor del som möjligt ska gå till ändamålet.

11. Svensk insamlingskontroll

Av Svensk Insamlingskontroll har RSMH vid årsskiftet 2023/2024 tilldelats ett kontrollerat insamlingskonto, så kallat 90-konto. Svensk Insamlingskontroll ser till att pengar som samlas in gör det under betryggande kontroll. Insamlingskontrollen bevakar landets insamlande organisationer och har som krav att högst 25 procent av de totala intäkterna går till insamlingskostnader och administration. Det innebär att insamlingar inte ska belastas med oskäliga kostnader, att sunda marknadsföringsmetoder ska användas och att ändamålsenliga metoder för insamlingskontroll ska utvecklas.

Om en organisation inte följer Svensk Insamlingskontrolls regelverk dras 90-kontot in.

Arbetsmarknadens parter och organisationen för revisions- och rådgivningsbranschen FAR står bakom föreningen Svensk Insamlingskontroll. Se vidare på insamlingskontroll.se.

12. Giva Sverige

RSMH är medlem i Giva Sverige som organiserat över 100 organisationer som arbetar med insamling. Giva Sverige verkar för etisk och professionell insamling och arbetar för ett gynnsamt klimat för frivilligarbete och för insamling bland allmänheten i Sverige. Giva Sveriges uppdrag är att öka förutsättningarna för medlemmarna att samla in medel på ett förtroendeingivande sätt. Giva Sverige deltar i opinionsbildning inom dessa områden samt organiserar seminarier och erfarenhetsutbyte.

13. Insamlingspolicyns giltighetstid

Denna insamlingspolicy gäller från och med beslutsdagen tills vidare, men ses över en gång per år och revideras vid behov.

14. Avgränsningar och förtydliganden

Insamlingspolicyn gäller endast för gåvor. RSMH:s eventuella företagssamarbeten regleras alltid i avtal och omfattas inte av denna policy. RSMH har som allmännyttig ideell förening utöver gåvor även andra intäkter relaterade till sitt allmännyttiga ideella syfte. Av detta följer vidare att minst 90 procent av RSMH:s verksamhet ska bidra till att uppfylla RSMH:s allmännyttiga syfte samt att minst 75 procent av RSMH:s intäkter ska användas till att uppfylla RSMH:s allmännyttiga syfte.